

6. SINIF DIN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · PUANLAMA ANAHTARI

Senaryo 4 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

1. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Haritada yer almayan doğru bir amaç yazar (ör. ibadet ve ahlak ilkelerini öğretmek; insanları müjdelemek ve uyarmak; anlaşmazlıklarda doğruyu göstermek; ahiret hakkında bilgi vermek).	5
b)	Seçtiği amacın insan hayatına katkısını açıklar.	5
b)	Açıklamasını somut bir örnekle destekler.	5

a) Örnek cevap: İnsanlara ibadet ve ahlak ilkelerini öğretmek.

b) Örnek cevap: Vahiy insanlara doğru yolu gösterir. Örneğin vahiy, emanete hıyanet etmemeyi ve sözünde durmayı öğütler; buna uyan biri ticarete dürüst davranır, insanlar da ona güvenir.

Sık hatalar: Haritadaki bir amacı tekrar yazmak; Amacı açıklayıp örnek vermemek

2. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	I'ı inanç, II'yi ibadet, III'ü ahlak alanıyla eşleştirir (3 doğru eşleştirme tam puan, 1-2 doğru eşleştirme ölçüt puanının yarısı).	7
b)	I ve II'nin insanın Allah'la ilişkisini düzenlediğini belirtir (II'deki zekâtın muhtaçlarla ilişkiyi de düzenlediğini belirten cevap da kabul edilir).	4
b)	III'ün insanlar arası ilişkiyi (haberî araştırmak, kimseye haksızlık etmemek) düzenlediğini açıklayarak sonuca ulaşır.	4

a) Örnek cevap: I: inanç, II: ibadet, III: ahlak.

b) Örnek cevap: I. ve II. kartlar insanın Allah'a nasıl inanacağını ve O'na nasıl ibadet edeceğini öğretir. III. kart ise duyduğumuz haberî araştırmadan yaymamayı, böylece kimseye haksızlık etmemeyi öğretir. Demek ki vahiy hem Allah'la hem de insanlarla ilişkimizi düzenler.

Sık hatalar: III. kartı ibadet saymak; İnsanlar arası ilişki boyutunu açıklamadan yalnızca "vahiy her alanı düzenler" demek

3. DKAB.6.1.2 · Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Vahyin, insanların anlaşmazlığa düştüğü konularda doğruyu ve adaleti gösterdiğini belirtir.	4
a)	Ortak ve adil bir ölçünün kavga ve haksızlığı önleyerek barışa katkı sağladığını açıklar.	4
b)	Okulda yaşanabilecek gerçekçi bir anlaşmazlık örneği verir.	4
b)	Vahyin öğrettiği ilgili bir ilkeyi (adalet, doğruluk, haberî araştırmak, affetmek, kul hakkına dikkat) adlandırır.	4
b)	İlkenin sorunu nasıl çözdüğünü tutarlı biçimde açıklar.	4

a) Örnek cevap: İnsanlar farklı düşündüğünde herkes kendini haklı görebilir. Vahiy, doğrunun ve adaletin ölçüsünü göstererek anlaşmazlıkta kimin haklı olduğunu belirlemeye yardım eder. Herkesin kabul ettiği adil bir ölçü olunca kavga ve haksızlık azalır, toplumda barış güçlenir.

b) Örnek cevap: Sınıfta bir öğrencinin kaybolan kalemini arkadaşının aldığı söylentisi yayılabilir. Vahiy bize duyduğumuz haberî araştırmayı ve kimseye haksız yere suçlama yöneltmemeyi öğretir. Söylentiye inanmadan önce araştırırsak suçsuz bir arkadaşımızı kırmayız ve sınıfta küslük çıkmaz.

Sık hatalar: Anlaşmazlık örneği verip vahiyden bir ilkeyle ilişkilendirmemek; "Vahiy barışı sağlar" deyip nasıl sağladığını açıklamamak

4. DKAB.6.1.3 · İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme · kolay

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Tevrat'ı Hz. Mûsâ ile, İncil'i Hz. İsa ile eşleştirir.	4
a)	Kitab'ı (Kur'an'ı) Hz. Muhammed (s.a.v.) ile eşleştirir.	4
b)	Kur'an'ın önceki kitapların Allah'tan geldiğini kabul ettiğini/onaylar nitelikte olduğunu belirtir.	4
b)	Bunu bütün ilahi kitapların aynı kaynaktan geldiği ya da temel mesajlarının (Allah'ın birliği, iyilik, ahiret) aynı olduğu düşüncesiyle ilişkilendirir.	3

a) Örnek cevap: Kur'an-ı Kerim – Hz. Muhammed (s.a.v.); Tevrat – Hz. Mûsâ; İncil – Hz. İsa.

b) Örnek cevap: Kur'an, kendinden önce gönderilen kitapların da Allah'tan geldiğini kabul eder. Çünkü bütün ilahi kitaplar Allah'ın bir olduğunu, iyiliği ve ahiret gününü anlatan aynı temel mesajı taşır.

Sık hatalar: Tevrat ile İncil'in peygamberlerini karıştırmak; "Doğrulayıcı"yı "önceki kitapları düzeltir" diye açıklamak

5. DKAB.6.1.3 · İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme · orta

15 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Birinci koruma yolunu yazar (ör. ayetlerin indiği anda vahiy kâtiplerince yazılması).	4
a)	İkinci koruma yolunu yazar (ör. ezberlenmesi/hafızlık; Hz. Ebû Bekir döneminde bir araya toplanması; Hz. Osman döneminde çoğaltılması).	4
b)	Kur'an'dan sonra yeni bir kitap gelmeyeceğini belirtir.	4
b)	Bu yüzden mesajının kıyamete kadar bütün insanlara bozulmadan ulaşması gerektiğini açıklar.	3

a) Örnek cevap: Ayetler indikçe vahiy kâtipleri tarafından yazılmış ve aynı zamanda pek çok sahabe tarafından ezberlenmiştir.

b) Örnek cevap: Kur'an son ilahi kitaptır; ondan sonra yeni bir kitap gelmeyecektir. Bütün insanlığa seslendiği için mesajının kıyamete kadar bozulmadan herkese ulaşması gerekir. Bu yüzden Allah onun korunacağını bildirmiştir.

Sık hatalar: Koruma yolu olarak yalnızca "Allah korur" yazmak; Korunma ile son kitap olma arasındaki bağı kurmamak

6. DKAB.6.2.1 · Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme · zor

20 puan

Madde	Ölçüt	Puan
a)	Kerem'in düşüncesinin eksik olduğunu belirtir.	4
a)	Orucun amacının takva, yani kötülükten sakınma olduğunu ayete dayanarak belirtir.	4
a)	Hadise dayanarak yalan ve kötü davranışı bırakmayan kişinin yalnızca aç kalmasının amacı gerçekleştirmediğini açıklar.	4
b)	Oruçla ilgili gerekçeli bir öneri yazar (ör. oruçluyken kırıcı sözlerden kaçınmak, iftarını paylaşmak).	4
b)	Kur'an'la ilgili gerekçeli bir öneri yazar (ör. her gün birkaç sayfa meal okumak, mukabeleye katılmak).	4

a) Örnek cevap: Kerem'in düşüncesi eksiktir. Ayette orucun, Allah'a karşı gelmekten sakınmamız için farz kılındığı bildirilir. Hadiste de yalanı ve yalanla iş görmeyi bırakmayanın aç kalmasının bir anlamı olmadığı söylenir. Demek ki oruç yalnızca aç kalmak değil, kötü söz ve davranışlardan da uzak durmaktır.

b) Örnek cevap: Oruçluyken kardeşiyle tartıştığında kırıcı sözler söylemekten kaçınabilir; böylece orucun kötülükten sakındırma amacını yaşar. Her gün birkaç sayfa Kur'an mealı okuyabilir; böylece Kur'an'ın indirildiği ayda onun mesajını daha iyi anlar.

Sık hatalar: Kerem'i yalnızca "yanlış düşünüyor" diye eleştirip ayet ve hadise dayanmamak; Önerileri gerekçesiz yazmak